

# **Akademisyenlere Yönelik Mobbing Davranışları İle İş Yaşam Kalitesi İlişkisinin İncelenmesi**

Dr. Yavuz ÖNTÜRK  
Dr. Kürşat KARACABEY

© Copyright 2020

*Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.*

**ISBN**

978-625-710-625-2

**Kitap Adı**

Akademisyenlere Yönelik Mobbing Davranışları İle  
İş Yaşam Kalitesi İlişkisinin İncelenmesi

**Yazarlar**

Yavuz ÖNTÜRK  
Kürşat KARACABEY

**Yayın Koordinatörü**

Yasin Dilmen

**Sayfa ve Kapak Tasarımı**

Akademisyen Dizgi Ünitesi

**Yayıncı Sertifika No**

47518

**Baskı ve Cilt**

Sonçağ Matbaacılık

**Bisac Code**

SPO000000

**DOI**

10.37609/akya.271

**GENEL DAĞITIM**

**Akademisyen Kitabevi A.Ş.**

Halk Sokak 5 / A  
Yenişehir / Ankara  
Tel: 0312 431 16 33  
siparis@akademisyen.com

# TEŞEKKÜR

Doktora eğitimim süresince donanımı, bilgi birikimi, deneyimleriyle bana yön veren ve tez çalışmam boyunca bilimsel katkılarını esirgemeyen danışmanım Sayın Prof. Dr. Kürşat Karacabey hocama, Tez çalışmalarım süresince desteklerini her zaman yanımda hissettiğim jüri üyelerim Sayın Prof. Dr. Yavuz Taşkiran, Doç. Dr. Nurper Özbar ve Dr. Öğr. Üyesi Atakan Çağlayan, Dr. Öğretim Üyesi Nurgül Tezcan Kardaş' a, Öğrenim hayatım boyunca her ihtiyacımda değerli önerilerini benimle paylaşıp yol gösteren Sayın Prof. Dr. Özcan Saygın, Doç. Dr. Sümmani Ekici, Doç. Dr. Süleyman Murat Yıldız, Doç. Dr. T. Osman Mutlu 'ya, çalışmalarım beni her zaman destekleyen, Dr. Erkan Bingöl, Dr. A. Yavuz Karafil, Dr. Mevlüt Yıldız, Dr. Ender Şenel ve Arş. Gör. Emrah Özdemir' e, Orhan Armutçu'ya ve üzerimde maddi manevi hakkı olan Zehra Kahramanlar'a lisansüstü, eğitimim süresi içerisinde deneyim ve bilgilerinden yararlandığım tüm hocalarıma, Her konuda desteklerini esirgemeyen ve hep yanımda olan sevgili ailem ve arkadaşlarıma, Teşekkür eder şükranlarımı sunarım

Yavuz ÖNTÜRK



# İÇİNDEKİLER

|                                                     |    |
|-----------------------------------------------------|----|
| <b>1. Giriş ve Amaç</b> .....                       | 1  |
| <b>2. Genel Bilgiler</b> .....                      | 5  |
| 2.1. Beden Eğitimi ve Spor Genel Bakış.....         | 5  |
| 2.2. Akademisyen Kavramı.....                       | 10 |
| 2.3. İş Yaşamı Kavramı .....                        | 13 |
| 2.3.1. İş Yaşam Kalitesi Programı.....              | 16 |
| 2.4. İş Yaşam Kalitesinin Önemi .....               | 17 |
| 2.5. İş Yaşam Kalitesini Etkileyen Unsurlar .....   | 19 |
| 2.5.1. İletişim.....                                | 21 |
| 2.5.2. İş Doyumu .....                              | 22 |
| 2.5.3. Çalışma Koşulları.....                       | 24 |
| 2.5.4. Eşit Ücretlendirme.....                      | 25 |
| 2.5.5. İş Güvencesi .....                           | 26 |
| 2.5.6. Yönetici Desteği.....                        | 26 |
| 2.5.7. Demokratik Yönetim .....                     | 27 |
| 2.6. Mobbing Kavramı.....                           | 29 |
| 2.6.1. İş Yerinde Mobbing Kavramı ve Tarihçesi..... | 32 |
| 2.6.2. Mobbing Uygulayanların Profilleri .....      | 37 |
| 2.6.3. Mobbing Mağdurları .....                     | 41 |
| 2.6.4. Mobbing Mağduru Kişiler .....                | 44 |
| 1. Dalgın; .....                                    | 44 |
| 2. Neşeli;.....                                     | 45 |
| 3. Gerçek Dost;.....                                | 45 |
| 4. Günah Keçisi;.....                               | 45 |

|                                             |           |
|---------------------------------------------|-----------|
| 5. Bağımlı ve Edilgen;.....                 | 45        |
| 6. Korkak;.....                             | 45        |
| 7. Alingan; .....                           | 45        |
| 8. Kendini Beğenmiş; .....                  | 45        |
| 9. Paranoyak;.....                          | 46        |
| 10. Tutsak;.....                            | 46        |
| 11. Uşak;.....                              | 46        |
| 12. Katı;.....                              | 46        |
| 13. Kendine Güvenen;.....                   | 46        |
| 14. Acı Çeken; .....                        | 46        |
| 15. Dürüst ve Arkadaş; .....                | 47        |
| 16. İçe Dönük;.....                         | 47        |
| 17. Hırslı; .....                           | 47        |
| 18. Hipokondriyak; .....                    | 47        |
| 2.6.5. Mobbing İzleyicileri.....            | 48        |
| 2.7. Mobbingin Ayırt Edici Özellikleri..... | 50        |
| 2.7.1. Mobbing Olma Süreci .....            | 50        |
| 2.7.2.Sıklık ve Uzun Sürelilik .....        | 51        |
| 2.8. Mobbingin Ortaya Çıkma Sebepleri.....  | 52        |
| 2.9. Mobbing Sürecinde İzleyenler .....     | 54        |
| 2.10. Mobbing Sonuçları.....                | 55        |
| <b>3. Gereç ve Yöntem.....</b>              | <b>57</b> |
| 3.1. Çalışmanın Önemi .....                 | 57        |
| 3.2. Veri Toplama Araçları.....             | 57        |
| 3.3. Verilerin Analizi .....                | 58        |
| 3.4. Çalışmanın Sınırlılıkları .....        | 59        |
| <b>4. Bulgular .....</b>                    | <b>61</b> |
| <b>5. Tartışma ve Sonuç.....</b>            | <b>83</b> |
| <b>6. Öneriler.....</b>                     | <b>97</b> |

|                                         |            |
|-----------------------------------------|------------|
| <b>7. Kaynaklar .....</b>               | <b>99</b>  |
| Resim Kaynakları Erişim Adresleri;..... | 107        |
| <b>8. Ekler.....</b>                    | <b>109</b> |
| Özgeçmiş .....                          | 113        |

(

## 7.

## KAYNAKLAR

1. Öntürk, Y. Spor Ortamında Mobbing. Gece Akademi Yayınevi, 2018 Ankara.
2. Çalgın, E. R. Niğde İlinde Görev Yapmakta Olan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mevcut Durumlarının Değerlendirilmesi Ve Meslek Sorunlarının Tespiti Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, 2003 Niğde.
3. Aracı, H. Okullarda Beden Eğitimi. Ankara. Bağırhan Yayınevi, 1999, 2(13), 3.
4. Özbar, N. Çocuklarda Psikomotor Gelişimi, Erol Ergün Yayınevi. 2017 İzmir.
5. Zorba, E. ve Göksel, A. G. Türkiye'deki Plaj Hentbolu Sporcularının Spora Başlamasına Etki Eden Unsurlar ve Spordan Gelecek Beklentileri. Journal of Human Sciences, 2016, 13(2), 3092-3101.
6. Ekici, S., Çolakoğlu, T., ve Bayraktar, A. Dağcılık Sporuyla Uğraşan Bireylerin Bu Spora Yönelme Nedenleri Üzerine Bir Araştırma. Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi, 2011, 5(2).
7. İnal, A.N. Beden Eğitimi ve Spor Bilimi, Nobel Yayın Dağıtım, 2003, Ankara.
8. Baykoçak C. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları ve Tükenmişlik Düzeyleri (Bursa İli Uygulaması), (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü) 2002, Sakarya.
9. Okutan, M. Bir Öğrenme Mekânı Olarak Üniversite ve Sınıf. Eğitim Bakış Dergisi, 2008, 4(11), 29-35.
10. Güven, İ. "Değişen Çağda Akademisyenlerin Değişen Rolü". Hüseyin Hüsnü Tek ışık Eğitim Araştırma Geliştirme Merkezi (Ed.),

- Eğitimde Yansımalar VI-2000 Yılında Türk Millî Eğitim Örgütü ve Yönetimi Sempozyumu (s.281-289). 11-13 Ocak 2001, Ankara.
11. Celep, C. Öğrenme ortamı olarak üniversite ve sınıf. Eğitime Bakış Dergisi, 2008, S:11; 3-9.
  12. Özden, Y. Eğitimde Yeni Değerler 7. Baskı, Pegem Akademi 2008, Ankara.
  13. Güven, İ. Küreselleşme ve eğitim dizgesine yansımaları. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri dergisi, 2003, 13, s.145-159.
  14. Fındıkçı, İ. Yaşadıkça Eğitim, Hayat Yayın 2004, İstanbul
  15. Bock, P. Mind Fuck İş Yaşamı. Paloma Yayınevi, 1. Baskı 2017, İstanbul
  16. Öztuna, B. ISO 9001, Kalite Yönetim Sisteminin İş Yaşamı Kalitesine Katkısı: Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. 2007, İzmir.
  17. Sanayi B. Sanayi Bakanlığı Web Sitesi: 2019, <http://anahtar.sanayi.gov.tr/tr/news/calisma-yasaminin-kalitesi/195>
  18. Bhola, S. S. A Study of Quality of Work Life in Casting and Machine Shop Industry in Kolhapur. Finance India, Vol. 20, No. 1, March, 2006, 202-208.
  19. Kaya, A. ve Gitmez, A. Yaşam Kalitesi ve Yoksulluk: İzmir Örneklemi, 1. Psikoloji Lisansüstü Öğrencileri Kongresi, Sempozyum Bildirisi, 2007, İzmir Ekonomi Üniversitesi.
  20. T.D.K.. Türk Dil Kurumu: [www.tdk.gov.tr](http://www.tdk.gov.tr) 2016.
  21. Yüksel, İ. Çalışma Yaşamı Kalitesinin Tipik ve Atipik İstihdam Açısından İncelenmesi. Doğu Üniversitesi Dergisi, 2004, 5(1), 57-48.
  22. Özgener, Ş. Öğrenen Organizasyon Anlayışının Gerçek Yönetim Uygulamalarına Yansıtılması. Verimlilik Dergisi 1997, Cilt:2 Sayı:52.
  23. Ayaz, S. ve Beydağ, K.. Hemşirelerin İş Yaşamı Kalitesini Etkileyen Etmenler: Balıkesir Örneği. Sağlık ve Hemşirelik Yönetimi Dergisi, 2014, 1(2), 61.
  24. Serbest, F. “ İş Yaşamı Niteliği (QWL)”. Verimlilik Dergisi 2000, (2), 27,40.
  25. Aba, G. İş Yaşam Kalitesi ve Motivasyon İlişkisi: Sağlık Sektöründe Bir Uygulama. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009, Antalya.
  26. Yıldız, S. M. Spor ve Fiziksel Etkinlik İşletmelerinde İş Yaşam Kalitesinin Çalışanların İşten Ayrılma Niyetine Etkisi. 2013, Ege Akademik Bakış.
  27. Can, A. Çalışma Hayatının Kalitesinin Geliştirilmesi, 1. Verimlilik Kongresi, MPM Yayınları, 1991, Ankara.

28. Schulze, N. Yaşam Kalitesini Yükselten Temel Unsur Olarak İşin İnsancıllaştırılması, 6. Ergonomi Kongresi, MPM Yayınları, No.622, 1998, Ankara.
29. Erginer, A. “İş Yaşamının Niteliği”, Yönetimde Çağdaş Yaklaşımlar, Dergisi: Anı Yayıncılık, 2003, Ankara.
30. Tuncer, M. ve Yeşiltaş, M. Çalışma Yaşam Kalitesinin Otel İşletmesi Çalışanları Üzerindeki Etkileri. İşletme Araştırmaları Dergisi, 2013, 57-78.
31. Boran, S. Sakarya Üniversitesi. Sakarya Üniversitesi Web Sitesi: 2008, <http://content.lms.sabis.sakarya.edu.tr/Uploads/37528/30129/tky-1hafta.pdf>.
32. Toplu, D. B. “Çalışma Yaşamının Kalitesinin Geliştirilmesi: Türkiye’deki Kamu Kurum ve Arşivleri Örneği”. Türk Kütüphaneciliği Dergisi, Vol. 13, No. 1, Mart 1999, 223-251.
33. Özcan, E. Kişilik Bakış Açısından Örgüt Yapısı ve İş Tatmini. Beta Yayıncılık, 2011, İstanbul.
34. Erdem, M. Öğretmen Algılarına Göre Liselerde İş Yaşamı Kalitesi ve Örgütsel Bağlılıkla İlişkisi. Kurum ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 2010, 16(4), 511-536.
35. Tütüncü, Ö. Sosyal Sorumluluk Standardı İle İş Yaşamı Kalitesi Arasındaki İlişki. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2008, 10(2), 178.
36. Ayaz, S. Hemşirelerin İş Yaşamı Kalitesini Etkileyen Etmenler: Balıkesir Örneği. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. Okan Üniversitesi. 2014, İstanbul
37. Taşdan, M. ve Erdem, M. İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin İş Yaşamı Kalitesi İle Örgütsel Değer Algıları Arasındaki İlişki Düzeyi. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2010, VII (I), 92-11, 3.
38. Gitmez, A. Turkish Workers Discovering Europe. The Beginning Years 2001 (Vortragsmanuskript).
39. Özdemir, S. Eğitimde Örgütsel Yenileşme, Pegem A Yayınları, 2000, Ankara.
40. Bakan, İ. ve Büyükbeşe, T. Örgütsel İletişim ile iş tatmini unsurları arasındaki ilişkiler: Akademik örgütler için bir alan araştırması. Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi, 2004, 7, 1-30.
41. Türkay, O. Çalışma Yaşamı Kalitesinin İş Memnuniyeti ve Bağlılık Üzerine Etkileri: Seyahat Acentaları Üzerine Bir Araştırma. Yönetim ve Ekonomi, 2015, 22(1), 240-256.
42. Çiçek, D. Örgütlerde Motivasyon ve İş Yaşam Kalitesi: Bir Kamu Kuruluşundaki Yönetici Personelin Motivasyon Seviyelerinin Tes-

- pit Edilerek İş Yaşam Kalitesinin Geliştirilmesi Üzerine Bir Araştırma. Çukurova Üniversitesi 2005, Adana.
43. Hatiboğlu, Z. Özet Yönetim, Organizasyon ve İnsan Kaynakları. Lebib Yalkın Yayınları, 2003, İstanbul.
  44. Can, H., Kavuncubaşı, Ş. ve Yıldırım, S. Kamu ve Özel Kesimde İnsan Kaynakları Yönetimi. Siyasal Kitapevi, 2016, Ankara.
  45. Sabuncuoğlu, Z. ve Tüz, M. Örgütsel Davranış. Aktüel Yayınları. Alfa Akademi. 2013, Bursa.
  46. Koçel, T. İşletme Yöneticiliği. Beta Yayıncılık. 2015, İstanbul.
  47. Karcioğlu, F., Timuroğlu, K. ve Çınar, O. Örgütsel İletişim ve İş Tatmini İlişkisi -Bir Uygulama- Yönetim, 2009, 59-76.
  48. Araz, A. Kişisel Projelerde Hareketle İşletme Yöneticilerinin İş Yaşamı Kalitesi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. 1991, İzmir
  49. Genç, N. Yönetim Ve Organizasyon “Çağdaş Sistemler ve Yaklaşımlar.” Seçkin Yayıncılık. 2005, Ankara
  50. Eroğlu, K. Örgütsel İletişim İle İş Tatmini Unsurları Arasındaki İlişkiler: Kuramsal Bir İnceleme. Ege Akademik Bakış, 2011, 11(1), 122-136.
  51. Dikmetaş, E. Hastane Personelinin Çalışma/İş Yaşam Kalitesine Yönelik Bir Araştırma. Çanakkale Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2006, 15(2), 169-182.
  52. Alan, H., ve Yıldırım, A. Hemşirelerin İş Yaşam Kalitesi ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi. Sağlık ve Hemşirelik Yönetimi Dergisi, 2016, 3(2), 87.
  53. Yalçın, S., Yıldırım, İ., ve Akan, D. Öğretmenlerin İş Yaşam Kaliteleri İle Örgütsel Bağlılıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2016, 18(1), 206-207.
  54. Ünlü, Z. Yenilik Yönetiminin İş Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisi: Ankara'daki Devlet Üniversiteleri Bünyesinde Bulunana Tekno kentlerde Bir Araştırma. T.C. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. 2015, Ankara.
  55. Ataay, İ. D. İşletmelerde İnsan gücü Verimliliğini Etkileyen Faktörler (Verimlilik, Çalışma Zamanı ve Ücret Tatmini). Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası. 1988, Ankara.
  56. Gürbüz, S. Kamu Personelinin Ücret Tatmin Seviyelerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 2007, 6(21), 240-260.
  57. Fındıkcı, İ. İnsan Kaynakları Yönetimi. Alfa Basım Yayım Dağıtım. 2001, Bursa.

58. Özaydın, M. ve Özdemir, Ö. Çalışanların Bireysel Özelliklerinin İş Tatmini Üzerindeki Etkileri. Bir Kamu Bankası Örneği. İşletme Araştırmaları Dergisi, 2014, 251-281.
59. Poyraz, K. ve Kama, B. Algılanan İş Güvencesinin, İş Tatmini, Örgütsel Bağlılık ve İşten Ayrılma Niyeti Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2008, 13(2), 143-164.
60. Demir, M. Konaklama İşletmelerinde Duygusal Zekâ, Örgütsel Sapma, Çalışma Yaşamı Kalitesi Ve İşten Ayrılma Eğilimi Arasındaki İlişkinin Analizi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı. 2009, İzmir.
61. Borluk, S. İş Yaşam Kalitesi ve Verimlilik İlişkisi. Kalkınmada Anahtar Verimlilik (312). 2019, <https://anahtar.sanayi.gov.tr/tr/news/isyasami-kalitesi-verimlilik-iliskisi-1/1902>
62. Higgins, L. D. Work-Life Balance in Canada in the New Millennium: A Status Report. Healthy Communities Division. 2003, Canada.
63. Emhan, A., Kula, S. ve Töngür, A. Yapısal Eşitlik Modeli Kullanılarak Yönetici Desteği, Örgütsel Bağlılık, Örgütsel Performans ve Tükenmişlik Kavramları Arasındaki İlişkilerin Analizi: Kamu Sektöründe Bir Uygulama. Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2013, 31(1), 53-69.
64. Özdevecioğlu, M. Algılanan Örgütsel Destek İle Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişkilerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi. 2003, 18(2), 113-130.
65. Karakaş, A. İşletmelerde Personeli Güçlü Kılma Yollarından Personel Güçlendirme. Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 2014, 6(11).
66. Eren, E. Yönetim ve Organizasyon. Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş. 1996, İstanbul.
67. Tutar, H. Örgütsel Psikoloji “Endüstri ve Örgüt Psikolojisine Yeni Yaklaşımlar” Detay Yayıncılık. 2014, Ankara.
68. Eren, E. Örgütsel Davranış ve Yönetim Psikolojisi (Genişletilmiş 8. Baskı b.) Beta Basım Yayım Dağıtım. 2005, İstanbul.
69. Gül, H. ve Özcan, N. Mobbing ve Örgütsel Sessizlik Arasındaki İlişkiler: Karaman İl Özel İdaresinde Görgül Bir Çalışma. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2011, 1(2), 80-134.
70. Öntürk, Y. Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokullarında Görev Yapan Akademik Personelin Mobbinge Maruz Kalma Durumlarının İnce-

- lenmesi. T.C. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi. 2015, Muğla
71. Yıldız, S. ve Kılış, İ. “Psikolojik Taciz Olgusuna 4857 Sayılı İş Kanunu Açısından Bir Bakış” Uludağ Üniversitesi, İİBE, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü. 2011, Bursa.
  72. Tınaz, P., Bayram, F. ve Ergin, H. Çalışma Psikolojisi ve Hukuk Boyutlarıyla “İşyerinde Psikolojik Taciz” Beta Basım Yayım A.Ş. 2008, İstanbul.
  73. Suzy, F. and Paul, E. “Counterproductive Work Behavior Investigations Of Actors And Targets” American Psychological Association. Apa Books 2005, Washington, DC.
  74. Atman, Ü. İşyerinde Psikolojik Terör: Mobbing. Sağlıkta Performans ve Kalite Dergisi. 2012, 3, 157-174.
  75. Öztürk, H., Yılmaz, F., Hintistan, S. ve Bayramoğlu, T. Hemşirelerin yaşadığı mobbing. II. Uluslararası Sağlıkta Performans ve Kalite Kongresi, 2010, 143-151. Ankara,
  76. Tetik, S. “Mobbing Kavramı: Birey ve Örgütler Açısından Önemi” KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi 2010, 12 (18): 81-89.
  77. Şahin, A., Filiz, T. Ömer, Ü. “Çatışma Yöntemi Yöntemleri ve Hastane Örgütlerinde Bir Uygulama,” Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 2006, Konya.
  78. Aygün, H.A. “Psikolojik Yıldırma (Mobbing) Üzerine Nitel Bir Araştırma” Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi Ocak 2012, s;5.
  79. Helge Hoel, Kate Sparks and Cary L. Coope “The Cost Of Violence/ Stress At Work And The Benefits Of A Violence/Stress-Free Working Environment” Report Commissioned by the International Labour Organization (ILO) Geneva. University of Manchester Institute of Science and Technology.2001.
  80. Çarıkçı, İ., Yavuz, H. “Çalışanlarda Mobbing (Psikolojik Şiddet) Algısı: Sağlık Sektörü Çalışanları Üzerine Bir Araştırma” Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi S;10 2009, Isparta.
  81. Alkan, E. Yıldırma Davranışlarının Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Tükenmişliği Üzerine Etkisi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. 2011, Balıkesir.
  82. Çobanoğlu, Ş. “Mobbing İşyerinde Psikolojik Saldırı ve Mücadele Yöntemleri” Timaş Yayınları. 2005, İstanbul.

83. Aktop, G. Anadolu Üniversitesi Öğretim Elemanlarında Duygusal Taciz Kavramının Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi. 2006, Eskişehir.
84. Yücetürk, E. “Bilgi Çağında Örgütlerin Görünmeyen Yüzü: Mobbing” 2003, [http://www.bilgiyonetimi.org/cm/pages/mkl\\_gos.php?nt=224](http://www.bilgiyonetimi.org/cm/pages/mkl_gos.php?nt=224).
85. Avcı, U. ve Kaya U. “Yıldırma Algısı ve Etkileri: Hizmet Sektöründe Bir Araştırma” Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, 2013, Cilt 68, No. 2, s.1 – 25
86. Gamian-Wilk, M., Zimoń-Dubowik, B. Bierność Jako Strategia Radzenia Sobie Mobbingiem Miejsu Pracy. W: A. Keplinger (Red.), Bierność Społeczna: Studia Interdyscyplinarne. Warszawa: Eneteia Wydawnictwo Psychologi Kultury. 2008, s. 315-329
87. Cette, Csst, “Harcèlement Psychologique Au Travail” Cette Troisième Mise À Jour A Été Réalisée Par Le Centre De Documentation De La CSST, 2008, 48-51. En Janvier.
88. Çöl, Özen, S. İşyerinde Psikolojik Şiddet: Hastane Çalışanları Üzerine Bir Araştırma. Çalışma ve Toplum Dergisi 2008/4.
89. Kirel, Ç. “Örgütlerde Mobbing Yönetiminde Destekleyici Ve Risk Azaltıcı Öneriler” Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2007, 7(2), 317-334.
90. Tınaz, P. “İş Yerinde Psikolojik Taciz (Mobbing)” Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş., 2006, 15-170.İstanbul.
91. Akkar, A. Meslek liseleri yönetici ve öğretmenlerinde psikolojik yıldırama (mobbing). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü. 2010, İstanbul
92. Leymann, H. “Mobbing and Psychological Terror at Workplaces” Violence and Victims 1990, 5, 119-126.
93. Poussard, J. ve Çamuroğlu, M. “Psikolojik Taciz İş Yerindeki Kâbus” Nobel Yayın Dağıtım Tic. Ltd. Şti. 2009, Ankara.
94. Akgeyik, T., Omay, U., Usen, Ş. ve Güngör, M. “İşyerinde Psikolojik Taciz Olgusu: Niteliği, Yaygınlığı ve Mücadele Stratejisi” İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, 2005, ÇEEİ Bölümü.
95. Yıldız, S. M. “Lider Üye Etkileşimi, İşyerinde Mobbing ve Mesleki Tükenmiş İlişkisi” Detay Yayıncılık. 2005, Ankara.
96. Tutar, H. “İşyerinde Psikolojik Şiddet Sarmalı: Nedenleri ve Sonuçları” Yönetim Bilimleri Dergisi) Journal of Administration Sciences Atatürk Üniversitesi. 2004, 2: 2 Erzurum.
97. Yaman, E. Psikoşiddete (Mobbinge) Maruz Kalan Öğretim Elemanlarının Örgüt Kültürüne ve İklimine İlişkin Algıları” Kuram

- ve Uygulamada Eğitim Bilimleri / Educational Sciences: Theory & Practice 2010, 10 (1) 547-578.
98. Yaman, E. “İşyerinde Psikolojik Şiddet Mobbing” Nobel Yayın Dağıtım Tic. Ltd. Şti. 2009. Ankara.
99. Kaya, Ç. “Cerrahi Hemşirelerinin Mobbinge Maruz Kalma Durumlarının Belirlenmesi ve Mobbingin Hemşirelerin Motivasyonları Üzerine Olan Etkisinin İncelenmesi” Türkiye Cumhuriyeti Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.2012, Afyon.
100. Aydın, O. ve Öcel, H. “İşyeri Zorbalığı Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması” Türk Psikoloji Yazıları, Aralık 2009, 12 (24), 94-103
- 101.Özer, S. “ İşyerinde Yıldırma (Mobbing) ve Yıldırma Üzerine Bir Çalışma” Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı, Yönetim ve Organizasyon Programı, 2009, İzmir.
- 102.Yılmaz, A., Özler, D. ve Mercan, N.“Mobbing ve Örgüt İklimi İle İlişkisine Yönelik Ampirik Bir Araştırma” Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi: 2008, 7(26); 334-357.
- 103.Leymann, H. The Content and Development of Mobbing at Work. 1996. European Journal of Work and Organizational Psychology.
- 104.Çakmak, B. B. İş-Aile Yaşam Alanlarında Yaşanan Çatışmalar ve Bu Çatışmaların İşe Bağlılığa Etkisi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. 2004, İzmir.
- 105.Çögenli, M. Z. ve Asunakutlu, T. Akademisyenlere Yönelik Mobbing Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 2014, 7/2.
- 106.Yıldız, S. M. Spor ve Fiziksel Etkinlik İşletmelerinde İş Yaşam Kalitesinin Çalışanların İşten Ayrılma Niyetine Etkisi. Ege Akademik Bakış 2013, Cilt: 13 • Sayı: 3 • ss. 317-324
- 107.Gökçe, A. T. “Mobbing: İşyerinde Yıldırma Nedenleri ve Başa Çıkma Yöntemleri”, Pegem Akademi, 2008, Ankara
- 108.Öntürk, Y. ve Mutlu, T. O. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında Görev Yapan Akademik Personelin Mobbinge Maruz Kalma Durumlarının İncelenmesi. UHP Dergisi. 2015, Sayı,4-ss; 128-145.
- 109.Şenerkal, R.Üniversitelerde Akademik Personelere Yönelik Mobbing Süreci: Mobbing Davranışları İle Akademisyenlerin Sağlığı Ve Bireysel Performansı İlişkisi. T.C. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, İşletme Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi. 2014, Eskişehir.

- 110.Özyer, K. ve Orhan, U. Akademisyenlere Uygulanan Psikolojik Tacize Yönelik Ampirik Bir Araştırma. Ege Akademik Bakış 2012, Cilt: 12 • Sayı: 4 • 511-518.
- 111.Demir, N. Kadın Akademisyenlerin Mobbing Algısının Örgüte Bağlılık Üzerine Etkisi. International Conference on “Scientific Co-operation for the Future Thessaloniki in Economics and Administrative Sciences” 6 th -8 th 2017, September.
- 112.Büyüköztürk, Ş. Evren ve Örneklem Yöntemleri, Yayımlanmamış Ders Notları Sunumu, 2012 (balikesir.edu.tr). <http://w3.balikesir.edu.tr/~msackes/wp/wp-content/uploads/2012/03/BAY-Final-Konulari>
- 113.Alan, H. Hemşirelerde İş Yaşam Kalitesi Ölçeği Geliştirme, Bir Uygulama. T.C. Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Alanı Yüksek Lisans Tezi. 2012, İstanbul.

### **Resim Kaynakları Erişim Adresleri;**

- <http://www.kpsscafe.com.tr/guncel-haberler/csgbden-5000-tl-odul-lu-mobbing-karikatur-yarismasi-h33044.html> (05.11.2018).
- <http://www.hukukihaber.net/gundem/rektore-mobbing-davasi-h29096.html> (06.12.2018).
- <https://www.kariyer.net/ik-blog/is-yerinizde-mobbing-yasiyor-musunuz/> (16.10.2018)
- <https://tr.depositphotos.com/65044029/stock-illustration-mobbing-colleagues-who-bully-another.html> (20.01.2019)
- <https://tr.depositphotos.com/60447805/stock-illustration-mobbing.html> (20.01.2019)